

C. U. SHAH UNIVERSITY
Wadhwan City

Faculty Of: - Education
Department Of: - EDUCATION (B.Ed.)
Semester: III
Code: - 4ED03GSS1 (EPC-4)
Name: Gender, School and Society

Teaching & Evaluation Scheme:-

Subject Code	Name of the Subject	Teaching Scheme (Hours)				Credits	Evaluation Scheme							
		Th	Tu	Pr	Total		Theory				Practical (Marks)			Total
							Sessional Exam		University Exam		Internal		University	
							Marks	Hrs	Marks	Hrs	Pr/Viva	TW	Pr	
4ED03GSS1	Gender, School and Society	2	0	0	2	2	15	0.75	35	1.5	---	-----	-----	15

Objectives:

- 1.ભારતીય સમાજમાં સ્ત્રી-પુરુષનું સ્થાન વિશે જાણે.
- 2.પ્રવર્તમાન સમાજમાં મૂળભૂત લૈંગિક પરિસ્થિતિથી માહિતગાર થાય.
3. લિંગ અને શાળાથી પરિચિત થાય.
- 4.લૈંગિક સમાનતા કેળવવા માટેની શાળાની ભૂમિકા, પાઠ્યપુસ્તક અને
5. અભ્યાસક્રમની ભૂમિકાઓને સમજે.

Code: - 4ED03GSS1 (EPC-4)
Name: Gender, School and Society

એકમ નં.	એકમનું નામ	ભારાંક
૧.	<p>પ્રવર્તમાન સમાજમાં મૂળભૂત લૈંગિક પરિસ્થિતિ</p> <p>૧.૧ લિંગ અને જાતિ -પરિભાષા- સમજ - લિંગ અને જાતિ વચ્ચે તફાવત ,લિંગભેદ- સંકલ્પના લિંગભેદને અસરકર્તા પરિબળો અને તેનીસામાજિક વિકાસ પર અસરો</p> <p>૧.૨ જાતીય અને જાતીયતા અંગેની રૂઠ માન્યતાઓ અનુસાર કાર્યવિભાજન સમાજિક સંબંધો પ્રસ્થાપિત કરવામાં જાતિની ભૂમિકા</p>	૨૫ %
૨.	<p>ભારતીય સમાજમાં સ્ત્રી-પુરુષનું સ્થાન</p> <p>૨.૧ ઐતિહાસિક અને વર્તમાન પરિપ્રેક્ષ્યમાં ભારતીય નારીની બીબાઢાળ સામાજિક ભૂમિકા, પિતૃસત્તાક અને માતૃસત્તાક સામાજિક વ્યવસ્થાનો તુલનાત્મક અભ્યાસ</p> <p>૨.૨ ભારતીય નારીનું ચિત્રણ: કુટુંબ, સામાજિક મંડળો, ધર્મ, સંસ્કૃતિ જેવા એકમો ક્ષિત્રો, ટેલિવિઝન, જાહેર ખબરો, ક્ષિત્રીગીતો જેવા લોકપ્રિય માધ્યમોમાં મહિલા સંબંધિત સમસ્યાઓ-સ્ત્રીભૂણાહત્યા, અસમાન જન્મદર, ઓનર કિલીંગ, દહેજ, બાળલગ્ન, ઘરેલું હિંસા, જાતીય સતામણી, હિંસા, Cyber Crime, માલમિલકત સંબંધિત વગેરે</p>	૨૫ %
૩.	<p>લિંગ અને શાળા</p> <p>૩.૧ કન્યાશાળા પ્રવેશ સામેના અવરોધક પરિબળો- રૂઢિગત માન્યતાઓ, ઘરગૃહસ્થી સંબંધિત જવાબદારીઓ - શાળા, ઘર અને સામાજિક કક્ષાએ મહિલાઓ પ્રત્યેના જાતીય દૂરવ્યવહાર અટકાવવા સુરક્ષા માટેની સભાનતા</p> <p>૩.૨ કન્યાઓ માટે વ્યાવસાયિક શિક્ષણથી આર્થિક સ્વાવલંબનની તકો અને સામાજિક સંબંધો પ્રસ્થાપિત કરવામાં જાતિની ભૂમિકા</p>	૨૫ %
૪.	<p>લૈંગિક સમાનતા કેળવવા માટેની શાળાની ભૂમિકા, પાઠ્યપુસ્તક અને અભ્યાસક્રમની ભૂમિકા</p> <p>૪.૧ લૈંગિક અસમાનતા નિવારણ અને સ્ત્રી સશક્તિકરણ માટે - લૈંગિક સમાનતાકેળવવા માટે શાળા, સહકાર્યકરો, શિક્ષકો અને સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓ વગેરેની ઉકારાત્મક-પ્રોત્સાહક ભૂમિકા</p> <p>૪.૨ માનવ અધિકારો અને મહિલા અધિકારોની સુરક્ષા માટે સંવિધાનમાં આપેલ જોગવાઈઓ - મહિલા આરક્ષણ બિલ-ઈતિહાસ અને પ્રવર્તમાન સ્થિતિ</p>	૨૫ %

Suggested Activities

૧ સ્ત્રીઓનાવિભિન્ન ક્ષેત્રોમાં સ્ત્રીઓની ભૂમિકાનું પ્રોજેક્ટ કાર્ય.

રસમાનતા-અસમાનતા , લિંગ ભેદ, જાતિ, ક્ષેત્ર પર એક ચર્ચાનું આયોજન કરવું.

ઉસહશિક્ષણ માધ્યમિક શાળાની મુલાકાત અને વિદ્યાર્થીની મહેમાનોને અને સ્ત્રી શિક્ષકોને મળતી સુવિધાઓ.

૪સ્ત્રીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓને હક પર ડીબેટનું આયોજન કરવું.

૫ અધ્યાપકો દ્વારા સોપાયેલ કોઈ પણ કાર્ય .

References:

1. PurbaDas,, Sociological Foundations of Education Authors Press. Lakshmi Nagar, Delhi, Rs.600
2. Adelson Rachel K Daring – DO for Digital Daughters, Association for Women in computing – Live wire Communications (1996)
3. Currid Cheryl” Bridging the gender gap” information work, (1996)
4. Klein, Reva “ Girls friendly”, Times Educational supplement (1991)
5. Koch, Melissa” Opening up Technology to both genders” Education Digest Vil.601 n3, (1994)
6. Lehmann – Haupt, Rachel “ Girls Schools seeks to overcome Tech gender gap” wired News (1997)
7. United Nations children’s fund” Focus on Girls Education Needed to Break Apartheid of Gender, Unicef Press release (1995)